

Planeringsstrategi för Krokoms kommun

Planeringsstrategin från 2024 till 2028

Sammanfattning

Det här är Krokoms kommuns första planeringsstrategi som är framtagen i enlighet med Plan- och bygglagen (Plan- och bygglag (2010:900) 3 kap. 23 §). I planeringsstrategin ges en bild av hur det står till i kommunens översiktsplanering och vad som kan tänkas ändras eller utvecklas.

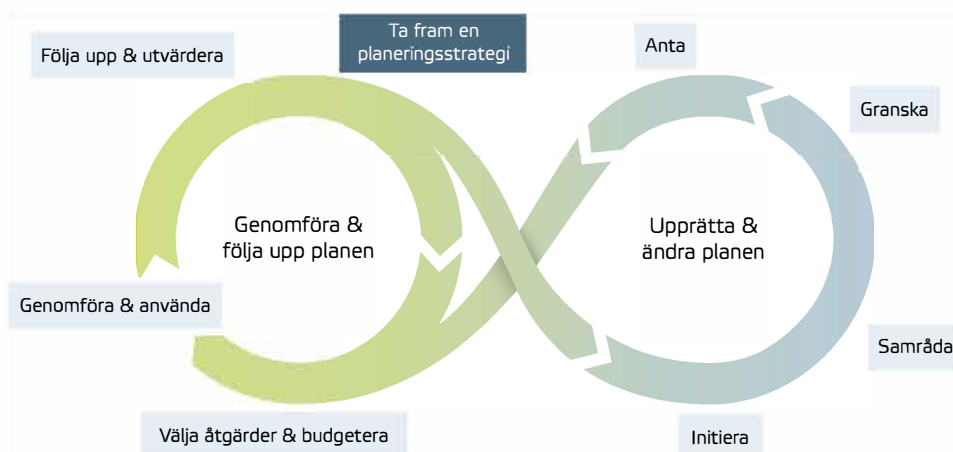
Denna mandatperiods planeringsstrategi kan hållas förhållandevis kortfattad eftersom det redan finns en bedömning om att översiktsplanen med tillägg ska revideras. Det pågår därmed redan en process i att skapa en översiktsplan utifrån de nya planeringsförutsättningar och politiska riktningar som finns idag.

Slutsatsen i planeringsstrategin är att det finns behov av att utveckla och revidera flera olika delar av översiktsplanen. Vissa delar som bör finnas i en översiktsplan saknas och ett antal delar är föråldrade eller för begränsade i ställningstaganden. Samtidigt görs bedömningen att vissa delar fortfarande är förhållandevis aktuella.

Fram tills att översiktsplanen är reviderad bedöms den befintliga planen kunna användas även om den inte är lika täckande och utvecklande som önskas.

Vad är en planeringsstrategi?

Planeringsstrategin är ett nytt moment i den kontinuerliga översiktsplaneringen. Detta moment ska genomföras i första halvan av varje mandatperiod så länge inte en ny översiktsplan hinner antas under denna tid. Syftet är att bedöma den befintliga översiktsplanen utifrån de olika planeringsförutsättningar som finns och vilka eventuella ideer kommunen har för att göra olika fördjupningar eller ändringar.

Figur 1. Illustration av den kontinuerliga översiktsplaneringen och när planeringsstrategin tas fram. Källa: Boverket

Genom planeringstrategin kan kommunen undersöka nuläget och göra olika vägval utifrån de behov av översiktsplanering som finns. Bedöms översiktsplanen vara aktuell och användbar för att uppnå den önskade utvecklingen under mandatperioden så kan arbetet fokusera vidare på att välja åtgärder och budgetera. Om

översiktsplanen bedöms vara inaktuell eller innehålla olika brister riktas arbete istället mot att revidera översiktsplanen eller delar av den.

Planeringsstrategin handlar på så vis inte om att skapa helt nya strategier för kommunens planering och utveckling. Utan snarare om att bedöma de strategier och den planering som redan finns samt om och var de eventuellt kan behöva förändras.

Om inte en planeringsstrategi antas inom 2 år efter ett ordinarie val så blir översiktsplanen, enligt Plan- och bygglagen, inaktuell i sin helhet. Då måste kommunen ta fram en ny översiktsplan. Fram tills att en ny är klar* blir såväl planärenden, lovärenden och vissa andra typer av ärenden svårare att hantera och handlägga. Undantag för att ta fram en planeringsstrategi finns om kommunen antar en ny översiktsplan inom 2 år från ett ordinarie val.

*Att bli klar med en översiktsplanen syftar här på att planen vinner "laga kraft"

Nuläge i översiktsplaneringen

I dagsläget består Krokoms kommuns översiktsplan av den kommuntäckande översiktsplanen, *Framtidsplan Krokom*, samt ett större antal tillägg och ändringar med varierande ålder och avgränsningar. Eftersom många av tilläggen är gamla områdesplaner antagna före 2004 så kommer de per automatik upphöra som en del av kommunens översiktsplan. Detta sker efter en uppdatering som skett i Plan- och bygglagen. De äldre områdesplanerna slutar att gälla vid slutet av år 2025.

Figur 2. Befintliga delar av översiktsplanen i Krokoms kommun

Aktiva processer

Sedan början av 2023 finns en aktiv revideringsprocess där den kommuntäckande översiktsplanen ska revideras tillsammans med det tematiska tillägget för vindkraft. Sedan tidigare finns även ett påbörjat arbete med en fördjupad översiktsplan för *Älvområde Krokoms*, ett område som sträcker sig från Aspås via Krokoms och Dvårsätt till Ösa.

Krokoms i korthet

I detta avsnitt ges en kort bakgrund kring hur Krokoms kommun ser ut rent geografiskt och vad som kännetecknar kommunen utifrån befolkningssammansättning, bebyggelse, näringsliv med mera.

Orter, bebyggelse och service

Inom kommunen finns många byar. Byarna finns ofta längs stråk i de flera olika bygderna. När det kommer till orter så finns de flesta småorterna (50 - 199 invånare) och tätorterna (fler än 200 invånare) i kommunens södra delar.

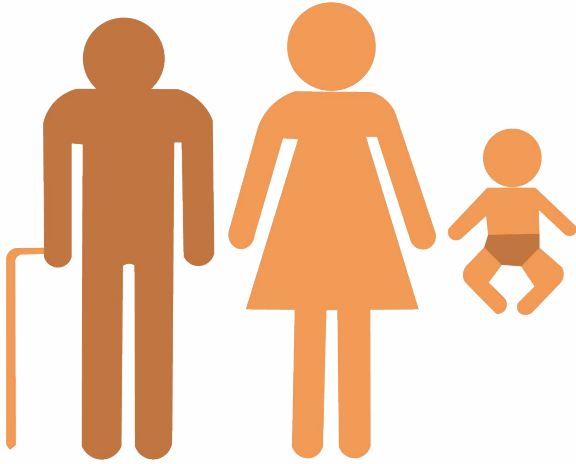
I kommunen finns en viss variation av tätbebyggda områden, bland annat yttre stadsdelar tillhörande Östersunds tätort. De flesta orter i kommunen är tätorter eller småorter med mellan 50-500 invånare. Krokoms tätort, Ås tätort, och Nældens tätort är de orter med ca 1000 invånare eller fler (borträknat Sånghusvallen/Byskogsområdet som tillhör Östersunds tätort).

Småhus är den vanligaste bostadsformen runt om i kommunen. Även i tätorterna är småhus tillsammans med radhus mycket vanliga även om det är där som också de flesta större flerbostadshusen finns.

Kommersiell och offentlig service har förhållandevis stor geografisk spridning i kommunen. Utbudet varierar samtidigt stort, oftast följer utbudets nivå det befolkningsunderlag som finns.

Demografi

Krokoms kommun har geografiskt stora kontraster i befolkningstäthet, med få invånare i stora delar av kommunen men med en betydligt större befolkningstäthet i kommunens södra delar.

Krokom har idag ca 15 600 invånare (SCB, 2024). År 2023 låg medelåldern på 42,2 år vilket är något över rikssnittet på 41,9 år. Geografiska skillnader finns inom befolkningens sammansättning. Medelåldern blir jämförelsevis tydligt lägre i de södra kommundelarna och dessutom blir det en något ökande andel kvinnor i de södra områdena. I samtliga delar bor det fler män än kvinnor i kommunen. Det finns även kontraster i utbildningsbakgrund, då andelen högskoleutbildade i arbetsför ålder är hög i den södra delen, i övriga områden är gymnasial utbildning den klart vanligaste utbildningsbakgrunden.

På totalen har Krokoms kommuns en hög andel äldre befolkning samtidigt som det idag finns förhållandevis många barn. Över tid har Krokoms kommun haft en åldrande befolkning med en ökande medelålder. En bidragande orsak till en något högre medelålder är även att det finns en jämförelsevis lägre andel av vissa yngre åldersgrupper i arbetsför ålder.

Näringsliv och arbetsmarknad

Krokom kännetecknas dels av ett stort småföretagande med i flera fall nära anknytning till lokala förutsättningar genom olika areella näringar och tillhörande förädling. Olika former av mindre tillverkningsindustrier finns på ett antal olika orter.

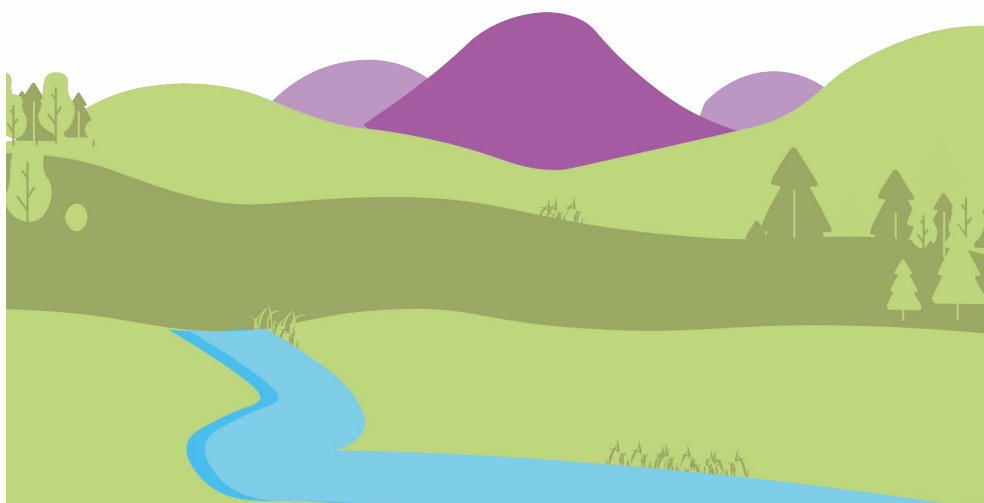
Det andra starka kännetecknet är den stora inpendlingen till Östersunds kommun. Nästan hälften av alla sysselsatta i Krokoms kommun har sin arbetsplats i Östersund. Inpendling till Krokom finns från framför allt Östersund, men den är betydligt lägre än utpendlingen.

Krokoms kommun är sedan en tid tillbaka bland de kommuner i landet med högst förvärvsfrekvens och lägst procentuell arbetslöshet. Med andra ord har ovanligt många kommuninvånare i arbetsför ålder ett arbete att gå till.

Geografier och miljöer

Krokom är en kommun med stora kontraster. Det finns stora variationer av olika miljöer från både fjäll, till stora skogsmarker och dessutom jordbrukslandskap på ett antal platser.

Kommunen är starkt präglad av nyttjande av naturresurser. Kommunens miljöer används av förhållandevis många sysselsatta inom olika areella näringar. Flera vattendrag inom kommunen är starkt påverkade av vattenkraftutbyggnad. Kommunens olika naturmiljöer är besöksmål för både invånare och besökare utifrån. Flera natur- och kulturmiljöer inom kommunen anses vara av riksintresse.

Ändrade planeringsförutsättningar

Ändrade planeringsförutsättningar är viktiga utgångspunkter för planeringsstrategin. I detta och följande avsnitt läggs fokus på de planeringsförutsättningar som bedöms ha störst inverkan på översiktsplaneringen i kommunen.

Det finns flera olika typer av planeringsförutsättningar. Nedan sammanfattas tre olika kategorier av planeringsförutsättningar:

- Planeringsförutsättningar utifrån den kontinuerliga utvecklingen i kommunen och omvärlden. Allt från förändringar i befolkningsutveckling och flyttmönster till pandemier och ekonomiska konjunkturer.
- Planeringsutsättningar i form av nya beslut och underlag från externt håll, exempelvis EU, staten eller myndigheter.
- Planeringsförutsättningar i form av nya beslut, politiska inriktningar och underlag inom den kommunala organisationen.

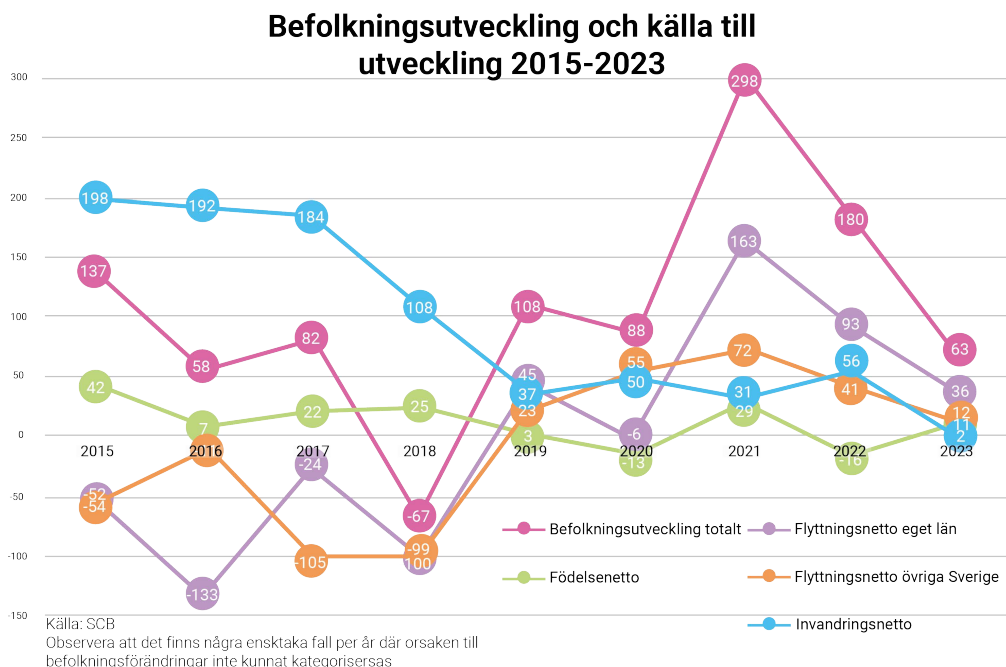
Utveckling i Krokoms kommun sedan 2015

Sedan 2015, då gällande översiktsplan antogs, har Krokoms kommun upplevt en utveckling som inte skett tidigare.

Befolkningsutvecklingen har varit klart högre än tidigare och ökade extra under 2021. Tillväxten har avtagit tydligt under 2022 och 2023, men den senaste femårsperioden ligger fortfarande på en hög nivå historiskt sett. I Krokoms kommun bor nu nästan 1000 personer fler än år 2014. Tillväxttakten i antal invånare kan ses som den enskilt mest förändrade planeringsförutsättningen under de senare åren.

Hur har befolkningsutvecklingen skett?

En stor del av befolkningstillväxten har skett genom inflyttning. Det är en utveckling som skett för flera jämtländska kommuner på senare år. Det som särskiljer Krokoms kommun är att inflyttningar från andra kommuner inom länet har varit större än inflyttningarna från andra län.

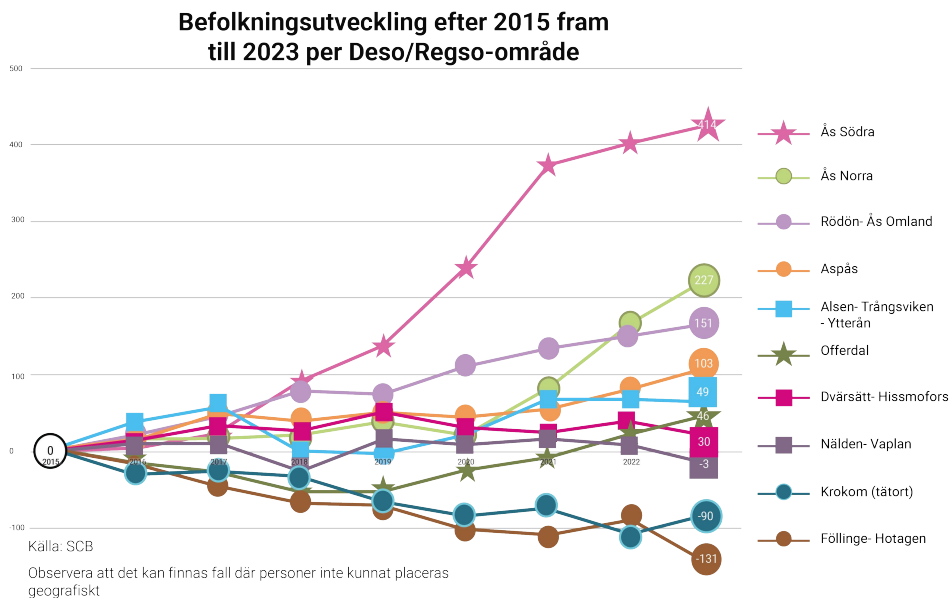
Figur 3. Befolkningsutveckling under åren 2015-2023. Källa: SCB 2024

Befolkningsutvecklingen har på senare år påverkats av en stor förändrad trend i ökat inflyttningsnetto, både inomlans och utomlans. Det största trendbrottet under perioden är att personer flyttar in istället för ut ur kommunen. Invandringen som tidigare starkt bidragit till ett positivt befolkningsnetto har sjunkit markant under perioden. Det är samtidigt den enda kategori för befolkningstillväxt som haft ett positivt netto varje år under hela perioden.

Födelsenettet, dvs skillnaden mellan födda och döda inom kommunen, skiftar förhållandevis lite från år till år. Nettot har minskat svagt men stadigt över tid. I faktiska tal har också inflyttning en betydligt större inverkan på befolkningsökningen än födda. Färre födda är även en nationell och regional trend. Krokoms kommun är dock känd för att ha en förhållandevis stor andel barn, den kan dock i många fall knytas till inflyttning av barnfamiljer.

Var har befolkningsutvecklingen skett?

Det är stora kontraster i var befolkningstillväxten har skett även om tillväxt skett i flera områden. Framför allt är det i Åsbygden som kommuninvånarantalet har vuxit. Dessutom finns vissa andra ställen som fått en förhållandevis stor tillväxt på kort tid, där Kaxås sticker ut. Befolkningstillväxten följer i stor utsträckning var ny bostadsbebyggelse skett under de senaste åren.

Figur 4. Befolkningsutveckling sedan 2015 fram till 2023 per Regso/Deso-område.
Källa: SCB, 2024

Det är stora kontraster i var utvecklingen har skett. På en Regso/Deso*-nivå blir det tydligt att det är områden söder om Krokoms tätort som i huvudsak har vuxit i invånare. Störst tapp av befolkning sker i de nordligaste bygderna kring Föllinge och Hotagen samt Krokoms tätort

I vissa fall finns det variationer inom områden, Offerdal är ett exempel på det. Där har Kaxås haft en betydligt starkare utveckling än Offerdal i stort. Det gör att Offerdal fortsatt ändå inte vuxit särskilt mycket under de senare åren totalt sett.

*Regso och Deso är geografiska områden som används för olika former av statistik. I Krokoms kommun är Regso och Deso-områdena samma.

Bebyggelseutvecklingen sedan 2015

Sedan 2015 har flera befintliga detaljplaner exploaterats och nya planer har skapats och redan hunnit bebyggas. Det gör att den översiktligt planerade marken i vissa starkt växande områden till stor del är genomförd. Därmed är det begränsat med översiktsplanerad mark för ytterligare bebyggelseutveckling.

Att kommunen växer i invånarantal och bebyggelse, har gjort att behovet och investeringarna i service och infrastruktur har ökat. Det gäller både i områden som vuxit tydligt, men också i andra orter där upprustningsbehoven varit stora. Eftersom en stor del av

befolkningsökning skett genom att fler barn bor i kommunen har behovet av upprustade, utbyggda eller nya förskolor och skolor ökat på ett antal platser. Samtidigt har behovet av olika boendeformer som passar för äldre vuxit eftersom även den gruppen har en hög representation.

Infrastrukturåtgärder av olika storlek har genomförts och planerar att genomföras. Däribland ett tågstopp och bytespunkt mellan olika trafikslag i Nälden och flera åtgärder för säkrare miljöer för gång- och cykeltrafikanter i kommunens olika tätorter.

Utveckling kommande år

Vilken utveckling och i vilken takt som befolkningsutvecklingen och exploateringen kommer ske framöver kan ses som aningen ovisst. Ur ett nationellt perspektiv växer Sverige långsammare än vanligt, bland annat beroende på mycket lågt barnafödande samt en klart lägre invandring än för några år sedan. Frågan är om Krokoms även kommer följa en liknande trend och om exempelvis ytterligare vågor av större flyttningar inom länet och landet kommer att ske.

Som tidigare är förklarat har just invandring haft en stark inverkan till befolkningsökningen i Krokoms kommun under 2000-talet, samtidigt som födelsenettet (födda minus döda) varit förhållandevis jämnt och pendlat mellan ett negativt och positivt netto. De åren som på senare tid haft en stark tillväxt har påverkats av en hög grad av flyttningar inom landet till Jämtland och för Krokoms del i första hand flyttningar inom länet. Flyttningarna till kommunen minskade tydligt från 2021 till 2022 och 2023. Kommunen fortsätter att växa i invånarantal men långt från rekordåret 2021. Att exakt veta bakgrunden till de höga inflyttningarna som skedde under början av 2020-talet och om de kan komma tillbaka inom kort är svårt att säga. De starkast bidragande orsakerna till de starka åren av inflyttningen är sannolikt att det funnits ett bättre utbud av efterfrågade boendeformer och boendemiljöer i Krokoms kommun i förhållande till grannkommuner. Dessutom har Krokoms tillsammans med vissa andra kommuner känt av trenden av utflyttning från flera av Sveriges större städer. Flyttningar inom riket blev en följd effekt av pandemin som fick flera att välja annan boendemiljö och bli så

kallade "livsstilsflyttare". Lika snabbt som trenden kom verkar den börjat avta. Ett betydligt mer begränsat byggande och flyttande ger ett lägre flyttningsnetto och en betydligt lägre takt i befolkningstillväxten i kommunen.

Den närmsta tiden och under denna planeringsstrategis fyraårsperiod så kommer sannolikt befolkningsutvecklingen i Krokoms kommun påverkas av den pågående lågkonjunkturen som för tillfället ger en svalare bostadsmarknad och mindre byggande. Samtidigt så har några av de senare åren visat att områden i Krokoms kommun och Jämtland varit mycket populära att flytta till vilket visar att både kommunen och länet skulle kunna växa allt mer över tid.

Parallellt med de pågående skiftningarna i konjunktur, invandring och livsstilsflyttningar så finns andra saker som kan komma att ha mycket stor påverkan på kommunens samhällsplanering i relativ närtid. I Östersund sker stora satsningar på att få till nya etableringar som ska skapa ytterligare arbetstillfällen. För detta kan en ny form av inflyttnings-satsning behövas som är starkt driven av att locka till sig och säkerställa arbetskraft till de helt nya arbetstillfällena. Om det ska bli möjligt kommer det behövas satsningar på bostäder och boendemiljöer i Östersunds närhet, därav är detta även en fråga för Krokoms kommun. Genom nya arbetstillfällen i Östersund så kan den klart största efterfrågan av planering fortsatt gälla utveckling av bostäder, service och infrastruktur i de områden i Krokoms kommun som ligger nära Östersunds tätort. Satsningar på exempelvis större arbetsplatser så som datacenter och växthusodlingar förväntas generera jobb som kräver närvaro på arbetsstället. Då kan boenden i tillgängliga lägen med förhållandevis snabba och enkla transportmöjligheter till arbetsplatserna vara efterfrågade. En ökad variation på arbetsmarknaden skulle också kunna öka variationen av inflyttade personer med olika köpkraft, intressen och andra behov. Därmed kan även efterfrågan på andra boendeformer öka än de som framför allt byggts på senare år.

Även i Krokoms kommun skulle verksamhetsetableringar kunna ha en starkare påverkan på den samhällsplanering som ska ske. Dels skulle olika följdetableringar kunna ske kopplat till eventuella

verksamheter i Östersund. Dessutom kan även platser i Krokoms kommun vara attraktiva kandidater för olika nyetableringar. Det gäller exempelvis mer elitensiva verksamheter som kan dra nytta av tillgången på el som finns här precis som i Östersund och flera andra kommuner i närområdet.

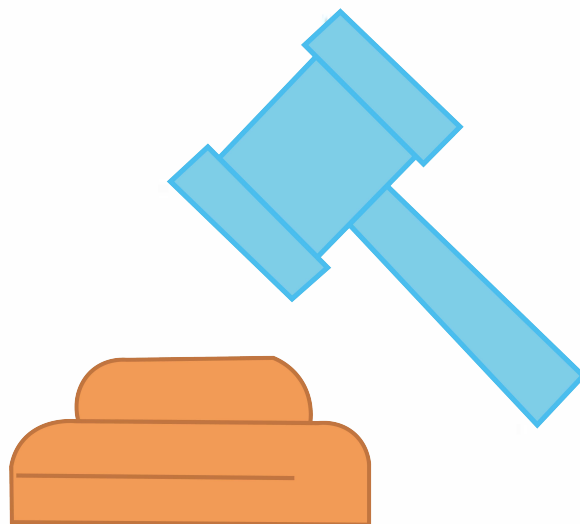
Förutom det stora fokuset på befolkningsutveckling och potentiell arbetsmarknadsutveckling i kommunen och närområdet så kan andra frågor tänkas krävas ytterligare fokus inom översiktsplaneringen. Effekter av det förändrade klimatet är en sådan fråga som kräver långsiktig planering genom översiktsplanering. Där gäller både vilken hänsyn som krävs för olika klimatrelaterade risker men även eventuella förändringar i hur marken samt vatten kan och ska användas vid ändrat klimat och väder.

Kommunpolitiska förändringar

Idag styr en annan politisk koalition i Krokoms kommun än den under förra mandatperioden eller när översiktsplanen med olika tillägg antogs. Det gör att de politiska förutsättningarna i kommunen har förändrats. Senaste årens utveckling i kommunen innebär samtidigt att förändringar i politiska målbilder och inriktningar kan ha förändrats överlag inom flera partier. Tidigare har exempelvis den politiska målbilden varit en befolkningstillväxt om minst 16000 invånare till 2035, vilken nu har ersatts av ett mål om 19300 invånare till samma år.

Under avsnittet "[Bedömning utifrån politisk målbild](#)" görs en bedömning av hur den nuvarande översiktsplanen står sig i jämförelse med de politiska intentioner som finns.

Förändrade planeringsförutsättningar på nationell och regional nivå

Sedan gällande översiktsplan antogs år 2015 har ett antal olika förutsättningar förändrats utifrån mål, styrning och rekommendationer från nationellt och regionalt håll.

På nationellt plan har det bland annat skett

- Lagförändringar i Plan- och bygglagen och miljöbalken som påverkar översiktsplaneringen direkt eller indirekt
- Förändringar av riksintresseanspråk
- Ny ÖP-modell från Boverket
- Uppdaterade råd, vägledningar och underlag från flera olika myndigheter

På regional och mellankommunal nivå finns bland annat

- En ny regional utvecklingsstrategi (RUS)
- Ny energi- och klimatstrategi samt regionalt miljömålsprogram samt uppföljning
- Ny regional plan för transportinfrastruktur

För en mer omfattande sammanfattning så hänvisas till Länsstyrelsens underlag för Krokoms kommuns beslut om planeringsstrategi. Se bilaga 2

Länsstyrelsen - Granskningsyttranden aktualitet

Till varje översiktsplan finns ett granskningsyttrande från Länsstyrelsen. Under varje mandatperiod lämnar Länsstyrelsen en redogörelse för hur de ser på aktualiteten för respektive granskningsyttrande.

Länsstyrelsen i Jämtlands län har lämnat följande bedömningar om sina befintliga granskningsyttrande i det underlag som överlämnats till kommunen i slutet av 2022. Texten nedan är tagen direkt från Länsstyrelsens redogörelse.

Kommuntäckande översiktsplan

Det granskningsyttrande som Länsstyrelsen lämnade för den kommuntäckande översiktsplanen 2014 är i huvudsak aktuellt. De

delar som inte längre är gällande i granskningsyttrande beskrivs här nedan.

Efter det att granskningsyttrande beslutades har riksintresse för kommunikation och totalförsvaret reviderats, både i form av formuleringar och utpekanden av riksintresseområden. Detta medför att delar av granskningsyttrande är inaktuellt.

Delar av granskningsyttrande som berör buller är inaktuellt då det kommit en ny förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader (2015:216).

Länsstyrelsen lämnade en sammanfattande redogörelse den 2 september 2019 vilken redogör för underlag i kommunens översiktsplan och därav även kan vara till stöd inför kommunens beslut om planeringsstrategi.

TÖP vindkraft (Tematiskt tillägg för vindkraft)

Det granskningsyttrande som Länsstyrelsen lämnade 2010 för tillägg till översiktsplanen avseende vindkraft bedöms vara inaktuell. Detta med hänsyn till att det bland annat skett en teknikutveckling för vindkraft och tillkommit ny lagstiftning samt uppdaterad vägledning med hänsyn till nedisning och riskavstånd.

FÖP Åsbygden (Fördjupad översiktsplan för Åsbygden)

Länsstyrelsens granskningsyttrande för fördjupad översiktsplan för Åsbygden är fortfarande aktuellt.

FÖP Södra Ås (Fördjupad översiktsplan för Södra Ås)

Det granskningsyttrande som Länsstyrelsen lämnade 2006 bedöms vara inaktuell. Detta med hänsyn till att området delvis har bebyggts, genom antagna detaljplaner, samt att området omfattas av FÖP Åsbygden.

Bedömning av nuvarande översiktsplan

I detta avsnitt görs sammanfattande bedömningar av den nuvarande översiktsplanen utifrån den lagstiftning som finns samt utifrån ett kommunpolitiskt perspektiv. Avslutningsvis så görs även en bedömning utifrån vad ett genomförande utifrån den nuvarande översiktsplanen skulle kunna innebära.

Bedömning av nuvarande översiktsplan utifrån Plan- och bygglagen

Inledningsvis har en översiktlig bedömning gjorts av den befintliga översiktsplanen och hur den uppnår det Plan- och bygglagen (PBL) beskriver i kapitel 3. Bedömning har skett av den kommuntäckande översiktsplanen inklusive tillägg för vindkraft och Fördjupad översiktsplan för Åsbygden.

Slutsatsen av bedömningen visar på flertalet brister. Det handlar i flera fall om att det saknas beståndsdelar. I ett antal fall handlar det även om att det saknas en fullständig hantering av olika intressen och frågor.

I figur 5 sammanfattas en bedömning för respektive lagparagraf. Figuren hittas även i Bilaga 1.

Lagrum (PBL)	Krav	Kort sammanfattad bedömning och status
3 kap 3 §	Kommunen ska redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen.	Nej, en kommuntäckande mark- och vattenanvändningskarta saknas
3 kap 3 §	Grunddragen ska framgå av en karta.	Finns ingen karta i den kommunövergripande översiktsplanen
3 kap 3 §	Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.	Översiktsplanen ger mest en nulägesbild och målbild. Konkreta ställningstaganden för den byggda miljön är i regel otydliga och de som finns är högst begränsade till ett fåtal specifika platser. I FÖP Asbygden läggs ett visst fokus vid bebyggelse med kulturmiljövården.
3 kap 4 §	Kommunen ska i översiktsplanen redovisa de förhållanden som med hänsyn till de allmänna intressena i 2 kap. kan ha en väsentlig betydelse för sådana beslut om bland annat detaljplaner, förhandsbesked och bygglov.	Den kommunövergripande översiktsplanen är högst begränsad i ställningstaganden kring allmänna intressen. Flertalet allmänna intressen som enligt lag ska beskrivas och hanteras i ÖPn redovisas endast utan eller med otydliga ställningstaganden. De enda nägorlunda konkreta ställningstagande som finns kring riksintressen är för rennäringsen samt riksintresse kulturmiljö. För riksintresse rennäringsen sker samtidigt en hänvisning till att det är sametinget som ska höras vid plan och lovändren. Några ställningstaganden som stöd för bedömningar lyfts ej förutom för konflikt mellan flyttled och vindkraft. Översiktsplanen lyfter på så vis sällan hur riksintressena egentligen ska tillgodoses. Det som nämns är emellertid att ett intresse kan vara "rimligt", men inte hur kommunen tänker agera kring intresset. Många bedömningar kring allmänna intressen tycks hänvisas till kommande lov- och planhantering. Utifrån denna aspekt missar ÖPn sitt syfte som underlag inför kommande beslut.
3 kap 4 §	Riksintressen enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken ska alltid redovisas.	Det finns en redovisning av intressena. Ställningstagandena kring dessa är dock bristfälliga, se ovan och nedan.
3 kap 4 §	Av planen ska det framgå hur kommunen anser att riksintressen ska tillgodoses.	Saknas. Undantag vid en svagare hantering av riksintresse för rennäringsen och kulturmiljö.
3 kap 4 §	Av planen ska det framgå hur kommunen anser att gällande miljö kvalitets-normer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas	Miljö kvalitetsnormer (MKN) nämns i ÖPn men i huvudsak utifrån att inga åtgärder behövs pga den förhållandevis begränsade utveckling som översiktsplanen egentligen föreslår.
3 kap 5 §	Av översiktsplanen ska även följande framgå hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder.	Det finns ett avsnitt som hanterar detta. Det finns mål i översiktsplanen kring bostadsförsörjning, men inte ur ett konkret markanvändningsperspektiv. Dvs att det är begränsat med mark och områden som pekas ut för bostadsbyggande.
3 kap 5 §	Av översiktsplanen ska även följande framgå hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen.	Generellt nämns ett antal strategiska regionala styrdokument, som idag är föråldrade. Det saknas samtidigt hur den fysiska planeringen ska ta hänsyn och samordna detta. Det finns dock kopplingar till Folkhälsopolicy i Jämtlands län, med vissa ställningstaganden. Dokumentet har kopplingar till nationellt mål för folkhälsa. Några/något ytterligare mål nämns men utan ställningstaganden.
3 kap 5 §	Av översiktsplanen ska även följande framgå sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken	Finns ej. LIS-områden är inte utpekade i översiktsplanen eller genom tillägg.
3 kap 5 §	Av översiktsplanen ska även följande framgå kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.	Ras, skred och erosion hanteras inte i översiktsplanen, trots att Länsstyrelsen papekade detta. Översvämning lyfts som en risk utan ställningstagande. Kommunen har mål som är mer en direkt hänvisning till vad lagen säger. Inga ställningstaganden kring hur kommunen ska agera i övrigt.
3 kap 5 §	Av översiktsplanen ska även följande framgå om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelserna.	Någon regionplan finns inte i Jämtland.
3 kap 5 §	Av översiktsplanen ska även följande framgå sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse.	Den stora mellankommunala frågan som får fokus i ÖPn är stråket Åre- Krokoms-Östersund. I övrigt går knappast att säga att det lyfts mellankommunala frågor. Mest en nulägesbild av närområdet som funktionell region.
3 kap 6 §	Kommunen ska i översiktsplanen redovisa planens väsentliga konsekvenser. Om en betydande miljöpåverkan kan antas ska kommunen redovisa miljökonsekvenser i översiktsplanen på ett sätt som uppfyller kraven i 6 kap. 11, 12 och 16 § miljöbalken.	Det finns en miljökonsekvensbeskrivning för den kommunövergripande översiktsplanen, men den är kort och tydligt bristfällig. Länsstyrelsen hade flera synpunkter.

Förkortningar: ÖP, förkortning för översiktsplan. FÖP, förkortning för fördjupad översiktsplan

Figur 5. Bedömning av nuvarande översiktsplan utifrån Plan- och bygglagens paragrafer om översiktsplanering.

Grön = Uppfylld

Gul = Uppfylld delvis

Orange = Innehållet finns, men mycket begränsat eller bristfälligt

Röd = Innehållet saknas helt eller nödvändiga delar saknas helt

Bedömning utifrån politisk målbild

Förändrade politiska målbilder och ställningstaganden inom kommunen är central för hur planeringsstrategin för en mandatperiod ska utformas. Sedan både översiktsplanen antogs och efter senaste valet styrs kommunen av en annan majoritet. Utöver detta har kommunen upplevt en annan utveckling än vad som var förväntat runt 2015. Tillsammans gör detta att det i vissa fall finns uppdaterade politiska mål, även med bredare acceptans.

Eftersom det pågår en revideringsprocess så är den uppdaterade politiska inriktningen för samtliga planeringsfrågor under arbete. Arbetet är inte klart men utifrån en översiktlig bedömning av den gällande översiktsplanen med tillägg kan följande slutsatser dras.

- Inom ett antal samhällsplaneringsteman verkar den politiska inställningen inte förändrats allt för mycket sedan den tidigare översiktsplanen antogs.
- Vissa frågor eller teman i översiktsplanen kan dock bedömas som föråldrade. Däribland tillägget för vindkraft som det finns ett specifikt uttryckt revideringsbehov kring.
- Kopplingen mot Agenda 2030 och hållbarhetsperspektiv i översiktsplanen är förhållandevis begränsade i jämförelse med hur det används politiskt i övrigt idag.
- För en del mark- och vattenanvändningsfrågor saknas ställningstaganden helt i översiktsplanen. Det har inte minst blivit tydligt när kommunen ska lämna politiska yttranden i vissa frågor.
- De politiska målbilder eller scenarier för kommunens utveckling bedöms inte kunna tillgodoses av den gällande översiktsplanen. Idag finns dels en målsättning om 19 300 till år 2035 och under tidiga diskussioner av revideringen av översiktsplanen siktas på ett scenario om 20 000 invånare eller fler till år 2050.
- Den politiska målbilden om en utveckling i flera av kommunens geografiska områden är stundtals svår att realisera utifrån konkreta ställningstaganden i översiktsplanen. De konkreta ställningstaganden som finns är förhållandevis riktade till platser i de redan starka tillväxtområdena.

Sammanfattning utifrån politisk målbild

Även om översiktsplanen i många fall inte strider mot de politiska intentioner som idag finns för kommunens utveckling så har den befintliga översiktsplanen brister inom ett antal tematiska frågor i kommunens planering. Däribland saknas en uppdaterad bild av vindkraftens markanvändning. Den största genomgående bristen är att den befintliga översiktsplanen inte bedöms kunna tillgodose den befolkningsutveckling som önskas av politiken under kommande decennier.

Bedömning utifrån konsekvenser av utveckling enligt gällande översiktsplan

Inom arbetet med planeringsstrategin har översiktsplanen undersökts utifrån konsekvenser av den utvecklingen den kan ge. Kortfattat och översiktligt så kan ett antal saker nämnas.

Översiktsplanen från 2015 var redan från början begränsad i sina förslag och pekade inte ut särskilt många utvecklingsområden för exploatering. Av den anledningen kunde planen klara sig med en förhållandevis enkel och begränsad bedömning av miljökonsekvenser. Det gör att en större bebyggelseutveckling för att uppnå en befolkningstillväxt med några ytterligare tusen invånare i kommunen inte är prövad utifrån olika former av risker och konsekvenser. Det som också kan ses i den befintliga planen är att det finns begränsningar i bredden av olika planeringsfrågor som tas upp. Planeringsfrågor så som närrecreation, serviceutveckling och infrastrukturutveckling är förhållandevis begränsade i översiktsplanen, inte minst utifrån om kommunen ska växa med nya bostadsområden.

Att den befintliga översiktsplanen är begränsad i omfattning och till stor del redan genomförd innebär att ytterligare utveckling inte är utredd i större sammanhang. Nya områden som inte finns med i den gällande översiktsplanen är på så vis inte utredda i en helhetsbild för kommunen inom frågor som infrastruktur, rekreationsutbud, skolstruktur och andra serviceutbudsfrågor. Därmed är det inte heller utrett vilka konsekvenser som flera ytterligare exploateringsområden skulle kunna ha rörande ekologiska, sociala och ekonomiska konsekvenser.

Genom att den kommunövergripande översiktsplanen samt den fördjupade översiktsplanen för Åsbygden på flera håll är genomförda eller under genomförande så påverkas kommunens samhällsplanering redan idag. Större exploateringar behöver genomgå fördjupande arbeten och utredningar innan detaljplanearbeten och/eller exploateringar påbörjas eftersom olika betydelsefulla frågor inte är hanterade på förhand.

Det nuvarande läget i översiktsplaneringen skapar därmed risker för komplicerade planprocesser och exploateringsprocesser. Det nuvarande läget i översiktsplaneringen skapar också svårigheter att bedöma ytterligare exploaterings gemensamma påverkan på exempelvis miljö, hälsa och ekonomi.

Planeringsstrategins slutsatser

Utifrån planeringsförutsättningar, bedömningar och pågående processer landar planeringsstrategin i följande slutsatser.

- Gällande översiktsplan med tillhörande tillägg har brister vilka till stor del beror av avsaknad av viktiga beståndsdelar samt avsaknad av hantering av flera olika mark- och vattenanvändningsfrågor.
- Gällande översiktsplan bedöms inte visa tillräckligt stora utvecklingsområden för att kunna växa till de uppdaterade politiska befolkningsmål som finns.
- Även om den gällande översiktsplanen saknar flera delar bedöms den kunna användas fram till att en ny reviderad version vunnit laga kraft. Detta då den i de flesta fall snarare saknar delar än att det nu skulle finnas helt andra politiska viljeinriktningar. Inom den översyn som hunnit göras i arbetet med planeringsstrategin kan inga direkt akuta situationer hittas i exempelvis konflikter med riksintressen. Den pågående revideringen av översiktsplanen med tillägg ska hantera inaktualitet och de brister som finns.

- Kommunen ska fortsätta redan startad revideringsprocess av översiktsplanen med tillägg. Den reviderade planen ska vara digital, följa den senaste ÖP-modellen från Boverket samt vara uppdaterad utifrån förändringar i planeringsförutsättningar.

Fokus inom kommunens översiktsplanering framöver

- Skapa en översiktsplan som tar höjd för det befolknings- och utvecklingsmål som Krokoms kommunpolitik har samt anpassa och uppdatera efter andra planeringsförutsättningar som förändrats. Det behövs säkerställas fler utpekade områden för en varierad och utbyggd bostadsförsörjning, service, verksamheter, infrastruktur samt tilltalande livsmiljö.
- Skapa en översiktsplan som har alla beståndsdelar som krävs enligt lagstiftning och som gör översiktsplanen mer tillgänglig för allmänheten och intressenter.
- Översiktsplanen ska ge en större helhetsbild av mark- och vattenanvändning. Täcka in planeringsfrågor som inte tas upp i den befintliga översiktsplanen samt göra tydligare kopplingar till en långsiktig hållbar samhällsplanering.
- Lägga specifikt fokus vid att uppdatera den översiktliga planeringen för vindkraft.
- Lägga extra detaljgrad i planeringen för områden där störst utveckling förväntas kunna ske.

Vi gör plats för växtkraft

Källor:

Befolkningsstatistik från SCB, Statistikdatabasen

<https://www.statistikdatabasen.scb.se/>

(Senast uttag 2024-03-23)

Plan- och bygglagen, SFS 2010:900. [Plan- och bygglag \(2010:900\) |](#)

[Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

Översiktsplaner som hänvisas till:

Översiktsplan för Krokoms kommun "Framtidsplan Krokoms",

Antagen 2015-02-25. [Översiktsplan för Krokoms kommun](#)

[\(krokom.se\)](#)

Fördjupad översiktsplan över Åsbygden, Antagen 2018-02-28.

[Fördjupad översiktsplan över Åsbygden \(krokom.se\)](#)